

TÍÐINDI

ÚTLENDINGAR SKULU FÁA UNDIRVÍSING Í TVEY TIL TRÝ ÁR

Nú verður arbeitt við eini ætlan, at útlendingar fáa undirvísing í tvey til trý ár fyri at læra føroyskt. Landsstýrismaðurin hevur sett krav um, at útlendingar, sum vilja fáa varandi uppihaldsloyvi í Føroyum, skulu duga føroyskt

Frants Jensen

frants@sosialurin.fo

– Ætlanin er at skipa undirvísingina í føroyskum sum annaðmál fyri vaksni við trimum útbúgvingum. Ein varir tvey ár, ein tvey eitt hált ár og ein trý ár, sigur Helene Dam á Neystabø, verkætlanarleiðari.

Arbeitt verður eftir eini europeiskari skipan, ið verður nevnd CEFR-skipanin (Common European Framework of Reference for Languages).

Tríggjar útbúgvingar

Helena Dam á Neystabø legði fram námsætlanina í sambandi við, at nýggja heimasíðan integration.fo varð lögð fram fyrradagin í Norðurlandahúsinum.

Tær tríggjar útbúgvingarnar venda sær til hvør sín málból.

Tann fyrsta vendir sær í høvuðsheitum til tilflytarar, sum hava lítla ella onga útbúgving úr heimlandinum, og sum ikki hava lært latínska alfabetið. Henda útbúgving hevur 1200 undirvísingartímar og tekur trý ár.

Tann næsta útbúgvingin vendir sær í høvuðsheitum til tilflytarar, sum hava eina grundútbúgving, sum er nomin í heimlandinum, og sum fevnir um umleið sjei ára

skúlagongd. Útbúgvingin leggur dent á førleikar at samskifta í almenna rúminum og eigur at gera næmingin føran fyri at nema eina styttri framhaldsútbúgving, um tað er ynski næmingsins. Útbúgvingin hevur 1000 undirvísingartímar og tekur tvey eitt hált ár.

Tann triðja útbúgvingin vendir sær til tilflytarar, sum hava nomið eina framhaldsútbúgving ella eina hægri útbúgving í heimlandinum og sum miða eftir málsligum førleikum at útbúgva seg á hægri stigi í Føroyum. Henda útbúgvingin hevur 700 undirvísingartímar og tekur tvey ár.

Samstarv millum arbeiðspláss og skúla

Hóast útbúgvingarnar taka upp í trý ár, so merkir tað ikki, at ein útlendingur, sum kemur til Føroya, skal sita á skúlabonki í upp til trý ár, áðrenn viðkomandi kann koma út í arbeiðslívið í Føroyum.

– Tað er ikki heilt greitt, hvussu undirvísingin verður skipað, men hugsanin er, at fólk arbeiða og ganga í skúla samstundis. Undirvísing kann vera um dagin ella um kvøldið eftir arbeiðstíð, ella ein samantvinnan av báðum. Ella tað kann vera sum fjarlestur. Tað má finnast ein leitur í sam-

Helena Dam á Neystabø, verkætlanarleiðari at skipa undirvísing fyri vaksna útlendingar, sum hava føroyskt sum annaðmál
Mynd: Álvur Haraldsen

starvi við arbeiðspláss og tey lesandi, sigur Helena Dam á Neystabø.

Hon vísir á, at fleiri stór arbeiðspláss, ið hava fleiri útlendingar í starvi, hava vent sær til Útlendingastovuna um undirvísing í føroyskum máli.

– Neyðugt er, at føroysku arbeiðsplássini eisini vilja vera við og samstarva um loysnir, sigur hon.

Undirvísing fyra støð kring landið

Tað hevur higartil verið upp til tær einstøku kommunurnar, hvat tær hava gjørt við undirvísing fyri útlendingar í Føroyum, og tí hava tilboðini, sum útlendingarnir hava fingið, verið sera ymisk, alt eftir hvar í landinum ein býr. Men nú er

ætlanin at skipa ein felags leist fyri alt landið.

– Fleiri hava gingið undan og gjørt eitt stórt slóðbrótandi arbeiði. Millum annað Bergljót av Skarði og Hjalmar Petersen. Teirra undirvísingartilfar í føroyskum fyri tilflytarar hevur ómetalig stórt virði, men meira undirvísingartilfar má gerast, sigur Helena Dam á Neystabø.

Enn er ikki avgjört, hvar í landinum, møguleiki verður at fáa undirvísing hjá útlendingum í Føroyum.

– Eg ímyndi mær, at tað vera eini fyra ymisk støð, har til ber at fáa undirvísing, sigur Helena Dam á Neystabø.

Eftirútbúgving av lærarum

Verkætlanarleiðarin vónar, at undirvísingin kann byrja eftir

summarfrítíðina.

– Eg vóni, at undirvísingin kann byrja eftir summarfrítíðina, men tað er treytað av, at nógv ymiskt viðurskifti koma upp á pláss, sigur Helena Dam á Neystabø.

Hon vísir millum annað á, at samstarv má fáast við kommunur, stór arbeiðspláss, at pengar mugu játtast, og so má nýggja integratiónslógin koma upp á pláss.

Hon vísir eisini á, at neyðugt er at eftirútbúgva lærarar, sum kunnu undirvísa.

– Vónandi kunnu vit í samstarvi við Setrið bjóða eftirútbúgving, so at vit fáa undirvísarar, sum kunnu arbeiða í hesi skipanini. Hugsast má eisini um eftirútbúgving á dagstovnstigi, á fólkaskúlastigi og á miðnámskúlastigi, sigur Helena Dam á Neystabø.